

Bc. Blanka Anna Tauerová

Církevní společenství jako začleňující prostředí pro handicapované (osoby s mentálním postižením)
diplomová práce, Praha 2023, 126 s.

posudek vedoucího oponenta

Práce se „snaží zmapovat možnosti integrace a inkluze lidí s postižením do církevních společenství“ (s. 5). Téma je vysoce relevantní pro obor (Křesťanská krizová a pastorační práce – diakonika) i pro místo, na kterém je studován (ETF UK). Zároveň autorku motivovala také její vlastní zkušenost matky syna s Aspergerovým syndromem. Na začátku práce si vytyčila rovněž snahu: „nahlédnout na život osob s mentálním postižením a jejich vztahování se k otázkám duchovním, náboženským a etickým.“ (s. 11)

Paní Tauerová se pokusila o mezioborové rozkročení a na problematiku se dívá očima teologie, sociální práce i psychologie.

Práce má dvě části: teoretickou a praktickou. Teoretická se věnuje definici mentálního postižení, pohledu Bible na tuto oblast, pohledu křesťanské tradice a samotným začleňujícím prvům. Čtyři praktické části jsou věnovány výzkumu.

Struktura je relevantní. S literaturou by autorka mohla pracovat více kriticky, intenzivněji ji vystavovat vlastním otázkám a udržovat si větší odstup, tedy méně reprodukovat. Bylo použito několik anglicky psaných titulů, což jistě nebylo snadné, protože čtenář je v této oblasti vystaven značnému množství podnětů.

Autorka prokázala vhléd do problematiky, téma zvládla, výklad je srozumitelný.

V teoretické části se jedná o „učebnicový přehled“ k tématu, který je ovšem součástí jistého nutného ujasňování si východisek. V biblické kapitole je výklad možná příliš zjednodušující na dva póly: neintegrující a přijímající. K diskusi dávám: V čem by nám Bible pro zvolenou problematiku měla být normou? Resp. měla by jí být?

Třetí kapitola je velmi rozsáhlá a dává zaznít různým úhlům pohledu, zároveň se právě věnuje i spiritualitě a jejím nástrojům, totiž jejich použitelnosti pro osoby s mentálním postižením. Občas se tu autorka dopouští tvrzení, která by bylo bývalo třeba doložit či vysvětlit. Např. „Udělování svátostí osobám s mentálním postižením je problematické. Tito lidé nejsou z udělování svátostí vždy striktně vyloučení, ale většina církví má pro tyto případy zavedeny své vnitřní předpisy, nebo stanovy, kterými se řídí.“ (s. 50) Jistou slabostí práce je, že se paní Tauerová poctivě pokusila zahrnout obrovské a dlouhé pole teologické tradice, ze kterého by bylo možné např. oddíl o pastorači pojmut jako samostatnou kapitolu. A i při dobré vůli tu nemohla být vyčerpávající či „zajet na hlubinu“.

Ve čtvrté kapitole diplomantka otevírá otázku křesťanské inkluze. Možná právě zde bych býval rád slyšel porovnání teorie s její zkušeností. Třeba by mohla toto porovnání teorie a reality rovněž zahrnout do své obhajoby.

V teoretické části reprodukuje čtyři výzkumy – bylo by třeba je ještě vzájemně porovnat a shrnout.

Místo teorie výzkumu mohla být zdůvodněna volba způsobu jeho provedení.

V závěru bych uvítal více z vlastního pohledu na problematiku a možná i nějaké praktické poznámky, kterým směrem by se „křesťanská inkluze“ mohla v českých církvích ubírat.

Diplomantka se vydala na velmi široké moře, ve kterém se neutopila, ale poznat je mohla jen z malé pláže. I tak je ovšem její pohled cenný. Jak již naznačeno, z mého pohledu měla dát více zaznívat své zkušenosti či ji zapojovat do hodnocení poznatků.

Diplomovou práci Blanky Anny Tauerové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení písmenem C (dobře).

V Brně 1. června 2023

Ondřej Macek, Ph.D.